

Beschrijven van archieven en
erfgoed met AtoM(is)
Snel, correct, eenvoudig

Roeland Verhaert

Het begon in...

- Ranst:
  - gemeente in de Voorkempen, 17 000 inwoners
  - actief documentatiecentrum:
    - 10 vrijwilligers
    - middelen van de gemeente
    - enkel privéarchieven en documentatie

Het documentatiecentrum

- 30 000 beschrijvingen
  - 4000 foto's digitaal
  - Access 2000, verouderd
  - 15 tabellen, 15 verschillende datamodellen
  - geen uniforme zoekfunctie, geen website
  - vrijwilligers willen thuis werken
- => zoektocht nieuw programma (2012)

Keuze voor ICA-Atom

- open source toepassing voor het beschrijven van archieven:
  - alle standaarden: ISAD(G), ISAAR (cpf), ISDF, ISDIAH
  - website met online invoer
  - EAD-import en export (ook csv)
  - geen licentiekosten
  - beeldbankfunctionaliteit
  - ...

Keuze voor ICA-AtoM

- open, open en nog eens open:
  - Atomis voor invoer en beheer
  - module: Nadere toegangen
  - module: Archievenoverzicht
  - exit-strategie: standaard aanwezig

Ondernomen stappen

1. AtoM geïnstalleerd
2. Conversiemodule ontwikkeld: Excel => EAD
3. Omzetting tabellen met archiefbeschrijvingen naar sjabloon in ISAD(G)
4. Invoer tabel per tabel in AtoM
5. Invoer digitale foto's
6. Herstructurering hiërarchische structuur ISAD-fiches

30 000 beschrijvingen invoeren?
werkwijze

3 “programma’s”

ICA-AtoM: databank met tabellen, website => online invoer, 1 per 1

Atomis: programma voor rechtstreeks beheer van de gegevens in de AtoM-tabellen

Sjablonen: Excels op basis van ISAD(G) en ISAAR(CPF). Gegevens worden met Atomis omgezet naar EAD en EAC en ingevoerd in AtoM, waar ze online getoond worden

1 Sjabloon ISAD(G) in Excel

Bestandsidentificatie	Titel	BeginDatum	BereikInhoud	OmvangMedium	Locaties	BeschrijvingsNiveau
FOTO_3112	Gemeenteplein, Broechem - Oude pastorie, later gemeentehuis	1952/zomer	met deel van het Spijker Broechem. kasseiweg	zw/wit - 9,00 x 6,00	Broechem	Stuk
FOTO_3113	Hoeve Ter Straete (op 't eind) Oelegem	1965 (circa)	afgebroken voor industrieterrein Oelegem. vroeger van abdij Tongerlo	zw/wit - 13,6 x 9	Oelegem	Stuk
FOTO_3114	Runtvoorthoeve - Oelegem	1960 (circa)	14de eeuw. schuur beschermd als monument	zw/wit - 13,6 x 9	Oelegem	Stuk
FOTO_3115	Bevaerthoeve - Oelegem / Beverthoeve	1960 (circa)	16de eeuw. afgebroken rond 1970. oude bewoner: Witte van de Bevert of Louis Claessens	zw/wit - 13,6 x 9	Oelegem	Stuk

2 controles en correcties

Optioneel (1): ISAD(G)   Optioneel (2):

Taal

- Archiefvormers

Schrift

- Onderwerp

Voorwaarden
raadpleging

- Locaties

- Persoonsnamen

⇒ Zelf lijsten vast te leggen van de gewenste schrijfwijzen

⇒ Vrij toe te voegen

⇒ Op te halen vanuit de databank

3. Omzetten Excel naar EAD (xml)

EAD omzetten

Inventaris:

Archiefbewaarplaats: Gemeentelijk Documentatiecentrum Ranst

ID:

Titel:

Auteur(s):

Niveau: Collectie

Datering stukken:

Aantal meter: Aantal nummers:

Beschrijvingsregels: Archiefterminologie voor Nederland en Vlaanderen, Stichting Archiefpublicaties, 's-Gravenhage 2003
ISAD(G): Algemene Internationale Norm voor Archivistisch Beschrijven, vertaling van de tweede uitgave, Antwerpen / Leuven / Amsterdam 2004

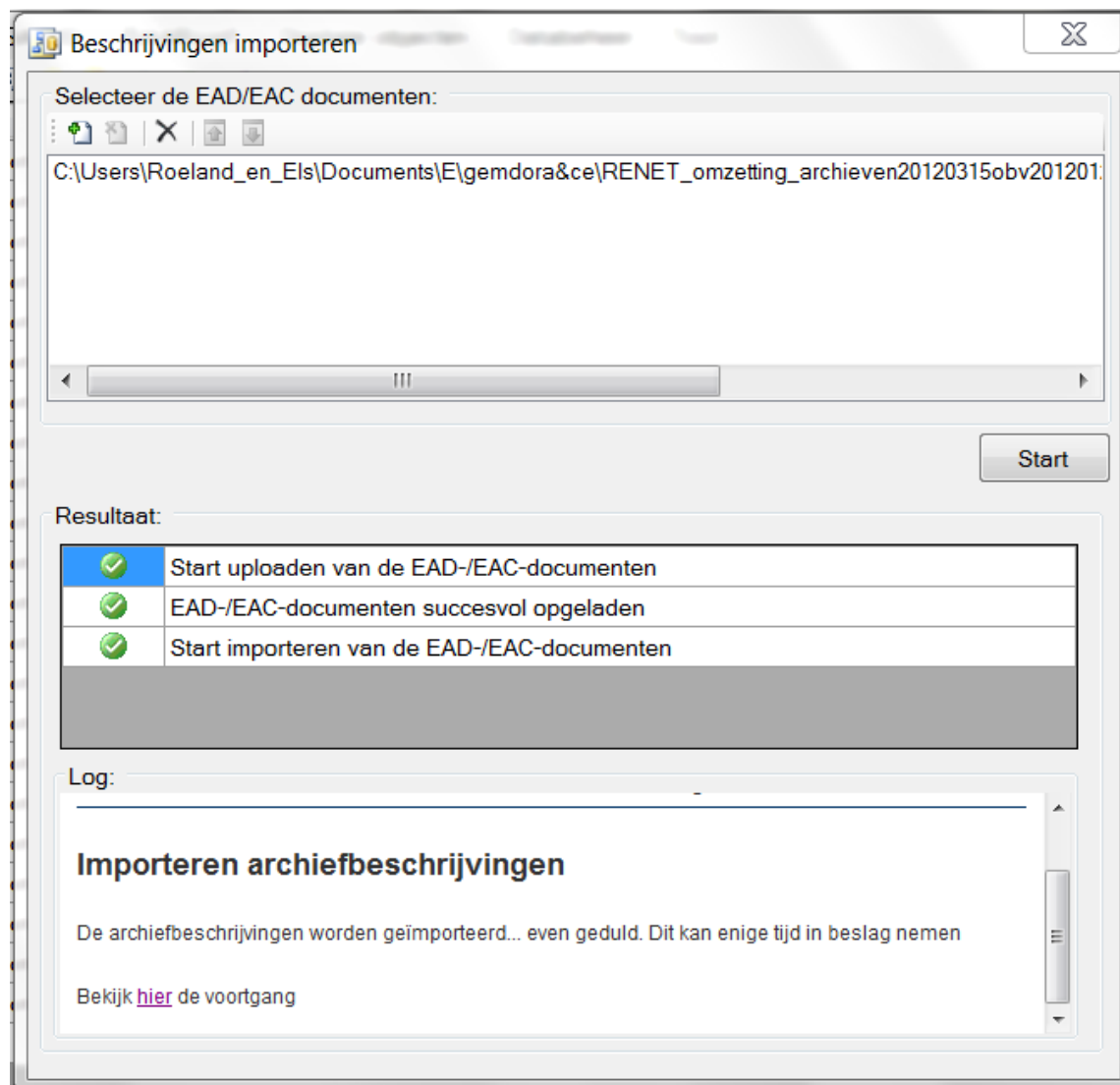
Status inventaris: unverified-partial-draft

Versiebeheer:

Datum	Auteur	Omschrijving

Opslaan als:

4. Importeren van de xml

5. Klaar in ICA- AtoM

Veiling, Voetbalploeg. Groepsfoto

Gemeentelijk Documentatiecentrum Ranst
www.documentatiecentrumranst.be

Identificatie

referentie code	Foto_-1-7-CDR_79_29
Titel	Veiling, Voetbalploeg. Groepsfoto
Datum(s)	○ Bij benadering 1950 (Vervaardig)
Beschrijvingsniveau	Stuk
Omvang en medium	Stuk

Archiefinstelling

Gemeentelijk
Documentatiecentrum Ranst

Archiefvormer(s)

- Diverse verenigingen, personen, fotografen,...

Archief

- Foto's
  - Broechem
    - Verenigingsleven
      - Bedevaart
      - Beauraing
      - Bedevaart
      - Beauraing
      - Bedevaart Lourdes
      - Bloedgevers?
      - Boeren Jeugd Bond jongens.
      - Beschrijving: zie CD...
      - Boeren Jeugd Bond Jongens. Groepsfoto
      - Boeren Jeugd Bond Jongens. Groepsfoto
      - Boeren Jeugd Bond meisjes. Groepsfoto
      - Boeren Jeugd Bond meisjes. Groepsfoto
      - Veiling, Voetbalploeg. Groepsfoto**

Het leuke?

- ISAD(G) en EAD zijn standaarden
⇒ we kunnen in en uit elk systeem dat ze ondersteunt

ISAD(G)?

- Standaard voor het beschrijven van archieven
- Meer niveau-beschrijving => mogelijkheid om hele collectie in een logisch doorzoekbaar geheel op te nemen (veel minder tagging en trefwoorden nodig)
- 24 beschrijvingsvelden
- Zie [sjabloon](#)

EEN datamodel voor alles?

Probleemstelling

- Hoe minder datamodellen hoe beter
- Is er één dat kan primeren voor het beschrijven?

GDC gebruikt ISAD(G)

- Boeken en Tijdschriften: nee
- Onderwerpsmappen: ja
- Personalia (doodsbrieven etc): ja, door koppeling met ISAAR(CPF)
- Krantenknipsels: nee
- Affiches: ja
- Microfilms: ja
- Kaarten en plans: ja
- Archieven: ja
- Foto's: ja
- Voorwerpen: ja

Voorwerpen

Bestandsidentificatie	Titel	Datum(s)	Beschrijvingsniveau	OmvangMedium	BronVerwerving	BereikInhoud
131#18 en GR_ST#164	Prent "De Lyravrienden" 1946	1946-1946	Bestanddeel	1 stuk		
43#32 en GR_ST#180	Drie bordeaux uniformjasjes (heren) + strikje	Bij benadering 1976-2008	Bestanddeel	4 stukken		
GR_ST#148	Herinneringsdiploma De Ware Volharding 15/12/1918	1918-1918	Bestanddeel	1 stuk	Schenking: Pauwels, François	
GR_ST#130	Medaille "De Ware Volharding",gemeentebestuur Lier	bij benadering 1900-1930	Bestanddeel	1 stuk	Schenking: Pauwels, François	Kant 1:blanco. Kant 2: wapenschilf Lier + tekst: "Gemeentebestuur de Stad Lier"
GR_ST#131	Medaille "De Ware Volharding", gemeentef. Lokeren	bij benadering 1900-1930	Bestanddeel	1 stuk	Schenking: Pauwels, François	Kant 1: Beeltenis van Leopold II en tekst:"Leopold II Konin der Belgen" Kant 2: "Stad Lokeren Gemeente feesten"

Conclusie

70%: ISAD(G) (zeer) geschikt

Niet voor zeer specifieke beschrijvingen:

- Adressen
- Publicaties
- Gegevens uit een informatiesysteem
- ...

Alles in een structuur

Structuur van een collectie

Archievenoverzicht

- +... **Affiches**
- +... **Bedevoartvaantjes**
- +... **Bedrijfsarchieven**
  - .... Boeken en Tijdschriften
- +... **Familie- en persoonsarchieven**
- +... **Foto's**
- +... **Gemeentearchieven (Kopieën)**
- +... **Kaarten en plannen**
  - .... Krantenknipsels
- +... **Publieke organisaties (scholen, raden, parochies,...)**
- +... **Verenigingsarchieven**

Aanvulling op ISAD(G)

Aanvulling op ISAD(G): Nadere toegangen

- toegangen met eigen zoekvelden per reeks
=> Aanpassen aan eigen noden!
- koppelen aan ISAD(G)-beschrijving voor de reeks
- apart item in AtoM-menu
- aanmaak en beheer: in Atomis
- zoeken: in AtoM

Boeken en tijdschriften

	Bestandsidentificatie	is	____
EN	Auteur	is	____
EN	Titel	is	____
EN	DeelVan	is	____
EN	JaargangEnNummer	is	____
EN	JaarVanUitgifte	is	____
EN	Druk	is	____
EN	DatumEersteUitgifte	is	____
EN	Bergplaats	is	____
EN	BronVerwerving	is	____
EN	VoorwaardenRaadpleging	is	____
EN	Genre	is	____
EN	BoekOfTijdschrift	is	____

Boeken en tijdschriften

10 zoekresultaten

Bestandsidentificatie	Auteur	Titel	DeelVan	JaargangEnNummer	JaarVanUitgifte	Druk	DatumEersteUitgifte	NaamUitgever
Boeken_148	De Voght, Jozef	Pycke			1932			Algemeen Uitgevers
Boeken_149	De Voght, Jozef	Lichte Lanen			1911			De Vlaam Drukkerij.
Boeken_208	De Voght, Jozef	Maria in de Nederlandsche Poëzie.			1942			Carmelita
Boeken_431	De Voght, Jozef	Broechemse Brakken			1945			Davidson

Bouwdossiers

1000 resultaten van de 30406 zoekresultaten. [Verfijn](#) je zoekopdracht.

InvNr	Straat	Huisnummer	Postcode	Gemeente	Aanvrager	Architect	AanvraagDatum	VergunningsDatum
97#1	's-Herenstraat	1	2000	Antwerpen	Adami	Roeder Jan	03/01/1956	16/01/1956
97#2	't Berkenveld	1	2000	Antwerpen	Adami	De Vos Hubert	04/01/1956	17/01/1956
97#3	't Doolhofje	2	2000	Antwerpen	Adami	Ghys Carlos	05/01/1956	18/01/1956
97#4	't Duivelshoekje	3	2000	Antwerpen	Adami	Pochet Jean Claude	06/01/1956	19/01/1956
97#5	't Hofke van Eden	4	2000	Antwerpen	Adami	Wouters	07/01/1956	20/01/1956
97#6	't Marmotteke	5	2000	Antwerpen	Adelhof	Demilie Patrick	08/01/1956	21/01/1956
97#7	't Molenveld	6	2000	Antwerpen	Adolff	Van Den Berghe Christian	09/01/1956	22/01/1956
97#8	't Neerhofke	7	2000	Antwerpen	Adriaensen	De Bock Eddy	10/01/1956	23/01/1956

Atomis: Opladen van afbeeldingen

Opladen

- bestandsnamen van foto's = referentiecodes
beschrijvingen
  - aanmaken van ref's en thumbnails
  - opladen en automatisch koppelen aan
beschrijvingen (die al opgeladen zijn)
- => Honderden tegelijk

Afbeeldingen opladen ✕

Archiefbewaarpplaats:

Bronmap afbeeldingen:

incl. afbeeldingen in submappen blader

Doelmap afbeeldingen:

blader

Opties:

voeg watermerk toe

regel 1:

regel 2:

incl. FTP-upload

verwijder masters na opladen

Start

Veiling, Voetbalploeg. Groepsfoto

Identificatie

referentie code	Foto_-1-7-CDR_79_29
Titel	Veiling, Voetbalploeg. Groepsfoto
Datum(s)	○ Bij benadering 1950 (Vervaardig)
Beschrijvingsniveau	Stuk
Omvang en medium	Stuk

Archiefinstelling

Gemeentelijk
 Documentatiecentrum Ranst

Archiefvormer(s)

- Diverse verenigingen, personen, fotografen,...

Archief

Foto's

Broechem

Verenigingsleven

Bedevaart

Beauraing

Bedevaart

Beauraing

Bedevaart Lourdes

Bloedgevers?

Boeren Jeugd Bond jongens.

Beschrijving: zie CD...

Boeren Jeugd Bond Jongens. Groepsfoto

Boeren Jeugd Bond Jongens. Groepsfoto

Boeren Jeugd Bond meisjes. Groepsfoto

Boeren Jeugd Bond meisjes. Groepsfoto

**Veiling,
 Voetbalploeg.
 Groepsfoto**

Conclusies

Conclusie

- Bestaand open systeem met standaarden en EAD-import (ICA-AtoM)
- Gekozen voor eenvoud, met mogelijkheid tot complexe aanpassingen
- Zelf alle conversies in de hand: geen extra kosten voor omzetting
- Uitstap en overstap naar een ander systeem zonder moeite of kosten
- Beeldbank, archieven, voorwerpen,...: alles in een systeem: ISAD(G) + nadere toegangen
- Goedkoopste oplossing

Atom(is) charmeert Vlaanderen (& NL)

- openbare besturen: Ranst, Mechelen, Willebroek, Tongeren, Edegem, Diest, Aarschot, enz.
- Samenwerkingsverband: Turnhout, Lier, Mol, Geel
- erfgoedcellen: Noorderkempen, K.Erf, Kempisch Karakter
- privaat: ADVN, AAM
- musea: Fomu, RMO
- onderwijs: VSPW, Archiefschool Amsterdam

www.archiefbankkempen.be

[Uitgebreid zoeken](#)

Blader

- [Archieven](#)
- [Archievenoverzicht](#)
- [Organisaties/personen](#)
- [Onderwerpen](#)
- [Plaatsen](#)
- [Digitale objecten](#)
- [Archiefinstellingen](#)

Welkom

Archiefbank Kempen bevat een overzicht van de archieven en collecties die worden beheerd door zes gemeentelijke archiefdiensten uit de Antwerpse Kempen: **Brecht, Geel, Herentals, Lier, Mol en Turnhout**.

Deze databank is geen beeldbank maar bevat **beschrijvingen van documenten** uit het eigen gemeentearchief maar ook uit archieven van personen, verenigingen en bedrijven die aan de deelnemende gemeenten werden geschonken. De documenten kan je raadplegen in de **leeszaal** van de archiefinstelling in kwestie. Van sommige documenten kan je ook de inhoud online raadplegen.

Je kan de archiefbeschrijvingen **doorbladeren** of je kan eenvoudig of uitgebreid **zoeken** in de volledige of een gedeelte van de inhoud. Hulp nodig bij het zoeken? Kijk dan op onze [helppagina](#).

Archiefbank Kempen bevat nog niet alle archiefbeschrijvingen. Vind je niet direct wat je zoekt? Contacteer dan de [beheerders van de databank](#) of één van de afzonderlijke [archiefinstellingen](#).

www.beeldbanktongeren.be

zoeken

Uitgebreid zoeken

Blader

- Inventarissen
- Bibliotheekcatalogus
- Archiefvormers
- Onderwerpen en trefwoorden
- Plaatsnamen
- Digitale objecten
- Bronnen en nadere toegangen

Blader Digitaal object - Afbeelding

Resultaten 1 tot 25 van 5147

« Previous **1** 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Next »

10 | 50 | 100 | 500 results per page

FoMu

Directory Belgische Fotografen

Blader

- Fotografen
- Foto's van fotografen
- Instelling
- Foto's
- Directory: structure of entries

[Recente wijzigingen](#)

[Alfabetisch](#)

Browse Fotografen

Naam ▾	Soort
à Brassard, Frédéric	Persoon
à la Ville de Paris	Persoon
à l'Evolution	Persoon
à l'Innovation	Persoon
Académie Graphique de Bruxelles	Persoon
Accarain, Léon	Persoon
Achard, H.	Persoon
Adam, Jules	Persoon
Adam, Marcel	Persoon
Adant, N.	Persoon

Resultaten 1 tot 10 van 5392

« Previous 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Next »

10 | 50 | 100 | 500 results per page

Zoek %

Dienstverlening & support

- opleiding ism VSPW
  - voorjaar 2016: derde editie
- Atomis:
  - doorontwikkeling, support en gebruikersgroep
- AtoM:
  - installatie & configuratie

Meer info?

- www.documentatiecentrumranst.be
- www.Atomis.be
- Opleiding ISAD(G)-beschrijving:
http://www.vspw.be/opleidingen/bibliotheekschool/korte_opleidingen/ICA-AtoM
- info[at]inzake.be
- roeland.verhaert[at]gmail.com